

EK 3. 8. BASIN BÜLTENİ... "Türkiye'nin Bir Ülke Çocuk Politikasına İhtiyacı Var! " ,

GÜNDEM:ÇOCUK! Derneği Ülke Çocuk Politikası Konferansı TBMM Başkanı Sayın Köksal Toptan'ın katılımıyla gerçekleştirildi.

17 KASIM 2007

www.gundemcocuk.org

Gündem: Çocuk! Derneği Mart 2007 tarihinde başlattığı "Ülke Çocuk Politikası Çalışması" için Türkiye'deki çocuk sağlığı, adalet, eğitim, sosyal hizmetler alanındaki 74 akademisyeni, alan uzmanını, uygulamacıyı, kamu ve sivil toplum kuruluşu temsilcilerini 16 Kasım'da düzenlediği bir çalıştayda bir araya getirdi. Çalıştayda ortaya çıkan "Ülke Çocuk Politikası"na ilişkin öneriler 17 Kasım 2007 tarihinde TBMM Başkanı Sayın Köksal Toptan'ın da katıldığı konferansla kamuoyuyla paylaşıldı.

BM Çocuk Hakları Sözleşmesini 1995 yılından imzalayan Türkiye'de çocukların durumuna baktığımızda, kimi iyileşmelerin olduğunu ancak çocuğa ilişkin pek çok sorunun hâlâ, üstelik kimi konularda da artarak devam ettiğini görmekteyiz . Bunun en önemli nedenlerinden biri Çocuk Hakları Sözleşmesi'ni referans alan, çocuğa hizmet üretilen her alanı kapsayan, bütüncül, sadece sorun odaklı olmayan, geleceğe ilişkin de bakış içeren bir ülke çocuk politikasının olmayışıdır . Hiçbir siyasi parti ne yazık ki bugüne kadar parti programlarında çocuğa ilişkin üretecekleri hizmetlerde kendilerini bağlayacak yeterli bir metne yer vermemişlerdir. Bu durum yürütmenin başına geçen siyasi partinin de çocuk konusunda herhangi bir yazılı sorumluluğunun olmamasına ve seçmenlerin sivil toplum örgütleriyle birlikte çocuk konusunda etkili bir izleme yapamamasına yol açmaktadır.

Gündem: Çocuk! Derneği olarak başlatılan 16-17 Kasım 2007 tarihinde geliştirilen ve güçlendirilen çalışma Türkiye'de çocuk haklarını temel alan, ülke ölçekli bir çocuk politikasının hayata geçmesini öngörüyor.

Çalıştayda Öne Çıkan Konular Şöyle:

- **Anayasa Taslağı:** Yeni anayasa sürecinde hazırlanan anayasa taslağında çocuk hakları maddesi sevindiricidir. Ancak bu maddenin çocuk hakları temel ilkelerine göre temellendirilmelidir. Bu konuda hükümet, çocuk hakları alanında çalışan sivil toplum örgütleriyle işbirliğine davet edilmiştir.

- **Meclis Bütçe Çalışmaları:** Çocuklara ülke bütçesinden yeterli kaynak ayrılması çocukların vazgeçilmez hakkıdır. BM Çocuk Hakları Komitesi de bütçeden çocuklar için kısıtlı bütçe ayrılmasının hiçbir gerekçesini haklı bulmamaktadır. Genel bütçe içinde çocuklara yeterince kaynak ayrılmalı ve bu kaynak görünür kılınmalıdır .

- Adalet Siteminde

- Ülkemizde çocuk haklarının gelişimini ve Türkiye'nin Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşme'sini uygulama durumunu izlemek ve strateji geliştirmek için TBMM bünyesinde bir daimi Çocuk Hakları Komisyonu'nun kurulması şarttır.
- Yukarıda bahsedilen sisteme bağlı etkin bir izleme mekanizması kurulmalıdır. Bu mekanizma;

**Gündem Çocuk: Türkiye Çocuk Politikası
2008 (Basım aşamasında)**

Çocuk Adalet Sistemi içine giren çocuğun haklarını kullanmasını temin etmek için sistemden çıktığı ana kadar ve hatta sonrasında izlenmesi ve gözetilmesini

- a. Çocuk adalet Sisteminin otokontrol geliştirmesi, olumlu yanları ve aksaklıkları kendi dinamikleri ile belirleyerek zamanında müdahale imkanı kazanması ve geri beslemelerle kendini geliştirebilmesini sağlayacak bir sistem olmalıdır.
- b. Çocuk Adalet Sistemi'nin çocuğun yüksek yararı doğrultusunda gelişimi için en başta yapılması gereken Yargıtay'daki suç odaklı yapılanma çocuklar özelinde terk edilmeli ve Yargıtay bünyesinde bir "Çocuk İhtisas Dairesi" mutlaka kurulmalıdır.

- Eğitim Sisteminde

- Hak temelli verilerin toplanması ve istatistik sistemlerinin geliştirilip bunların ihtiyaç analizlerinde gösterge olarak kullanılarak hak sahipleriyle paylaşılması
- Eğitim bütçesinin hakların gerçekleştirilmesine olanak sağlayacak biçimde şeffaf, katılımcı bir yöntemle planlanması ve görünür kılınması
- Sınav merkezli eğitim anlayışından uzaklaşarak performansa dayalı eğitim anlayışının güçlendirilmesi
- Meslek edindirme programlarının toplumsal ihtiyaçlara göre planlanması ve yürütülmesi
- Eğitimin tüm boyutunda tüketim anlayışından uzaklaşılması
- Öğretmen yetiştirme programlarının Çocuk Hakları Sözleşmesini temel alarak yeniden yapılandırılması
- Eğitim hakkı kapsamında, çocuğun içinde büyüdüğü kültürel ortamdan kaynaklı farklılıkları ile barışık bir eğitim anlayışının benimsenmesi ve uygulanması;
- Ailenin eğitim sürecine etkin bir şekilde katılmasının güçlendirilmesi
- Eğitim süreçleri içerisinde ortaya çıkan eğitim hakkı ihlallerinin düzeltilmesine dair mekanizmaların oluşturulması ve işler hale gelmesi

- Sağlık Sisteminde

- Genel Sağlık Sigortası Kanun Tasarı Taslağı 18 yaş altında çocuklara anne babanın gelir durumuna göre farklılık göstermeksizin sağlık güvencesi sağlamaktadır. Bu çok önemli bir gelişmedir ancak gençlerin sağlık güvencesi açısından sorunlar teşkil eden bu taslakta üniversite çağındaki gençlerin, şu anki yasada geçerli haklarının korunması gerekmektedir.
- Genel Sağlık Sigortası Kanun Tasarı Taslağında ruh sağlığı hizmetleri, diyetisyen danışmanlığı gibi destekleyici hizmetlerin de güvence altına alınması gerekmektedir.
- Çocuğun sağlık hakkı için anne baba eğitimi açısından atılımlar yapılmaktadır fakat anne-babalar çocukların bakımıyla ilgili konularda daha çok bilgilendirilmeli, sağlık haklarını daha fazla talep eder hale getirilmelidir.
- Çocuklarda yaygın görülen kronik hastalıkların önlenmesi ve sürecin izlenmesi açısından bir program geliştirilmelidir.
- Çocukların sağlık hakkı uygulamalarını izleyen, uygulayıcı olmayan ama uygulamaların geliştirilmesi için politikalar üreten, çocuk sağlığı ile ilgili çalışmalar yürüten, diğer kuruluşlarla da koordinasyon sağlayan "Çocukların Sağlık Hakkı Danışma ve Değerlendirme Kurulu" oluşturulmalıdır.
- Medyada sağlık danışmanlığı sistemi kurulmalıdır. Çocuğa ve ailelere sağlık konusunda nelerin, nasıl gösterileceği bu şekilde belirlenmelidir.
- Medyada gıda ve mama reklamlarına yer verilmemeli, tüketici yanlış yönlendirilmemelidir.

- Sosyal Hizmetler ve Sosyal Yardım Sisteminde

**Gündem Çocuk: Türkiye Çocuk Politikası
2008 (Basım aşamasında)**

Ulusal düzeyde bütüncül ve kapsayıcı sosyal hizmet ve yardım politikaları geliştirilmelidir. Bu politikaların yaşama geçirilmesinde temel sorumluluk kamuya ait olmalıdır. Bu politikanın oluşturulmasında ve yürütülmesinde temel sorumluluğu üstlenen SHÇEK'in yeni düzenleme (ÇKK vb.), değişme ve gelişmelere bağlı olarak günden güne artan görevlerini gereğince yerine getirebilmesi için güçlendirilmesi gerekir. Bu çerçevede alınabilecek önlemlerden bazıları şunlardır:

- İlgili mevzuatın Çocuk Haklarına Dair Sözleşme başta olmak üzere uluslararası belgeler doğrultusunda iyileştirilmesi,
- Çocuğun koruma politikalarının doğum öncesi dönemden başlatılarak tüm çocukları içerecek biçimde düzenlenmesi,
- Çocuk refahı alanındaki örgütlenmenin çocukların biyo-psiko-sosyal varlıklar olarak çocukların sorun ve gereksinimlerini karşılayacak etkililikte ve verimlilikte olması,
- Çocukların yüksek yararının her düzeyde gözetilmesinin bir gereği olarak çocuk refahı alanına yeterli bütçe kaynaklarının ayrılması,
- Aile ve çocuk odaklı hizmetlerin yaygınlaştırılması, çeşitlendirilmesi ve erişilebilir kılınması; bölgeler arası ve yerleşim yerleri arası farklılıkların giderilmesi,
- Alanın gerektirdiği bilgi-beceriye uygun olarak yetişmiş insan gücünün yetiştirilmesi ve istihdam edilmesi,
- çocukların korunması ve bakımı alanında kullanılan sosyal hizmet ve yardım programlarının günün gereksinimlerine uygun olarak güncellenmesi gereklidir.